

सूचनाको हक सम्बन्धी एन २०६४ को दफा ५ (३) र सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली २०६५ को नियम ३
बमोजिम सार्वजनिक गरीएको विवरण

सूचना सार्वजनिक गर्ने निकायको नाम — कृषि विकास निर्देशनालय, रुपन्देही

सूचना सार्वजनिक गरेको मिति - २०७७ बैसाख १ देखि २०७७ असार ३१ सम्म

१. निकायको स्वरूप र प्रकृति

तराईका ६ र पहाडी ६ जिल्ला रहेको प्रदेश नं ५ भौगोलिक विविधतायुक्त छ। कृषि क्षेत्र यस प्रदेशको जिविकोपार्जनको आधार रहनुका साथै आर्थिक विकासको लागि प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्र हो। यो प्रदेश भौगोलिक विविधता र पुर्वाधार विकासको दृष्टीकोणवाट समेत कृषि विकास सार्फत समृद्धीका लागि प्रचुर सम्भावना बोकेको क्षेत्र हो। समग्र प्रदेशको कृषि क्षेत्रको नीति तथा योजना तर्जुमामा पृष्ठपोषण गर्ने, कृषि विकास कार्यक्रमहरू संचालन तथा नियामक कार्य गर्ने/गराउने र मातहातका निकायहरूलाई प्रशासनिक व्यवस्थापन तथा नियमन गर्ने कार्य गर्नका लागि मिति २०७५/०६/२५ गते प्रदेश नं ५, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयका माननिय मन्त्री आरती पौडेल ज्यूबाट समुदाटन गरी प्रदेश नं ५, भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय मातहात कृषि विकास निर्देशनालय, रुपन्देही, नेपालको स्थापना भएको हो।

२. निकायको सोच

कृषि विकास नीति सम्बन्धी राय दिने र संचालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने, कृषि सम्बन्धि सूचना संकलन, व्यवस्थापन र प्रवाह गर्ने, बजार विकास तथा आर्थिक विशेषण र कृषि तथ्याङ्क अध्यावधिक गर्ने र मातहातका निकायहरूको अनुगमन गरी कृषि विकासमा टेवा पुर्याउनु सोच रहेको छ।

३. निकायको उद्देश्य

प्रदेश नं. ५ को भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय अन्तर्गत रहेको कृषि विकास निर्देशनालयको उद्देश्य क्षेत्र प्रदेश नं. ५ को १२ जिल्लामा रहेका सम्पूर्ण कृषि ज्ञान केन्द्र, वीउ विजन प्रयोगशाला, बाली संरक्षण प्रयोगशाला, मला तथा माटो परीक्षण प्रयोगशाला र कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र को समन्वयमा कृषि विकासका कार्यक्रम संचालन गर्ने र मातहातका निकायहरूको अनुगमन गर्ने रहेको छ।

४. निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार

- कृषि विकास नीति सम्बन्धी राय दिने र संचालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने।
- कृषि सम्बन्धि सूचना संकलन, व्यवस्थापन र प्रवाह गर्ने।
- बजार विकास तथा आर्थिक विशेषण र कृषि तथ्याङ्क अध्यावधिक गर्ने।
- मातहातका निकायहरूको अनुगमन गर्ने।

५१८/१
कृषि प्रसार अधिकार

विश्व गली संरक्षण अधिकार

राम नारायण देवकोटा
प्रमाण

५. निकायमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

क्र.स	पद	तह	सेवा	समुह/ कार्य विवरण	स्वीकृत दरवन्दी	हाल मोजुद पद	रित पद
१	प्रमुख	एधारै	नेपाल कृषि	कार्यालय व्यवस्थापन	१	१	०
२	वरिष्ठ कृषि अर्थविज्ञ	नवौ/दशौ	नेपाल कृषि	एगू इको एण्ड मार्केटीङ	२	१	१
३	वरिष्ठ कृषि प्रसार अधिकृत	नवौ/दशौ	नेपाल कृषि	कृषि प्रसार	३	१	२
४	वरिष्ठ वागवानी विकास अधिकृत	नवौ/दशौ	नेपाल कृषि	वागवानी	१	०	१
५	वरिष्ठ बाली संरक्षण अधिकृत	नवौ/दशौ	नेपाल कृषि	बाली संरक्षण	१	१	०
६	वरिष्ठ बाली विकास अधिकृत	नवौ/दशौ	नेपाल कृषि	बाली विकास	१	०	१
७	शाखा अधिकृत	सातौ/आठौ	नेपाल प्रशासन	प्रशासन	१	०	१
८	लेखा अधिकृत	सातौ/आठौ	नेपाल प्रशासन	प्रशासन	१	१	०
९	कृषि अर्थ विज्ञ	सातौ/आठौ	नेपाल कृषि	एगू.इको.एण्ड.मार्केटीङ	२	१	१
१०	कृषि प्रसार अधिकृत	सातौ/आठौ	नेपाल कृषि	कृषि प्रसार	१	१	०

४१८
कृषि प्रसार अधिकृत

वरिष्ठ बाली संरक्षण अधिकृत

गणेश देवकोटा
याम नारायण देवकोटा
प्रमुख

११	बाली विकास अधिकृत	सातौं/आठौं	नेपाल कृषि	बाली विकास	१	०	१
१२	बागवानी विकास विकास अधिकृत	सातौं/आठौं	नेपाल कृषि	बागवानी	२	१	१
१३	बाली संरक्षण अधिकृत	सातौं/आठौं	नेपाल कृषि	बाली संरक्षण	१	१	०
१४	कृषि इन्जिनियर	सातौं/आठौं	नेपाल कृषि	इन्जिनियर	१	१	०
१५	प्राविधिक सहायक	पाचौं/छैठौं	नेपाल कृषि	एग्री.इको.एण्ड.मार्केटिङ्ग	२	१	१
१६	प्राविधिक सहायक	पाचौं/छैठौं	नेपाल कृषि	कृषि प्रसार	२	०	२
१७	प्राविधिक सहायक	पाचौं/छैठौं	नेपाल कृषि	बागवानी	२	१	१
१८	प्राविधिक सहायक	पाचौं/छैठौं	नेपाल कृषि	बाली संरक्षण	१	१	०
१९	प्राविधिक सहायक	पाचौं/छैठौं	नेपाल कृषि	बाली विकास	१	१	०
२०	प्राविधिक सहायक	पाचौं/छैठौं	नेपाल कृषि	स्वायल साइन्स	१	०	१
२१	सब-इन्जिनियर	पाचौं/छैठौं	नेपाल कृषि	इन्जिनियर	१	१	०
२२	नायव-सुव्वा	पाचौं/छैठौं	नेपाल प्रशासन	प्रशासन	१	१	०
२३	लेखापाल	पाचौं/छैठौं	नेपाल प्रशासन	प्रशासन	१	१	०

४/४
कृषि प्रसार अधिकृत

वरिष्ठ बाली संरक्षण अधिकृत

२
याम नारायण देवकोटा
प्रसार

२४	कम्प्यूटर अपरेटर	चौथो	विविध	विविध	लप्ताही, नेपाल	१	१	०
२५	हसुका सवारी चालक		इन्जिनियरि	मेकनिकल		२	१	१
२६	कार्यालय सहयोगी		नेपाल प्रशासन	सा.प्रशासन		४	१	३
२७	करार कर्मचारी						३	
	जम्मा					३८	२३	१८

६. निकायबाट प्रदान गरिने सेवा

क्र.सं	प्रदान गरिने सेवा	सम्बन्धीत शाखा
१	बजेट तथा कार्यक्रम सम्बन्धी जानकारी	योजना, कार्यक्रम तथा अनुगमन शाखा
२	सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन, मूल्याङ्कन एवं प्रगती विवरण	योजना, कार्यक्रम तथा अनुगमन शाखा
३	कृषि सम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन, विश्लेषण, अध्यावधिक एवं संम्प्रेषण	बजार विकास, आर्थिक विश्लेषण तथा तथ्याङ्क शाखा
४	कृषि बजार एवं पूर्वधार विकास सम्बन्धी प्राविधिक सेवा	बजार विकास, आर्थिक विश्लेषण तथा तथ्याङ्क शाखा
५	खाद्यान्न तथा औद्योगिक बाली सम्बन्धी प्राविधिक सेवा	बाली विकास तथा माटो व्यवस्थापन शाखा
६	कृषि सामाग्रीहरूको आपूर्ति व्यवस्थापन, गुणस्तर नियन्त्रण तथा सूचना सम्प्रेषण	कृषि सूचना तथा संचार शाखा

५८
कृषि प्रसार अधिकृत

वरिष्ठ गली सरदार अधिकृत

२१
याल नारायण देवकोटा
प्रमाण

७	माटो व्यवस्थापन सम्बन्धी प्राविधिक सेवा	बाली विकास तथा माटो व्यवस्थापन शाखा
८	फलफूल, तरकारी, पुष्प बाली विकास तथा जैविक विविधता संरक्षण सम्बन्धी प्राविधिक सेवा	बागवानी विकास शाखा
९	बाली संरक्षण, विषादी व्यवस्थापन तथा प्लान्ट क्वारेन्टाइन सम्बन्धी प्राविधिक सेवा	बाली संरक्षण तथा व्यवसायिक कीट विकास शाखा
१०	मौरी पालन, च्याउ खेती तथा रेशम खेती सम्बन्धी प्राविधिक सेवा	बाली संरक्षण तथा व्यवसायिक कीट विकास शाखा
११	बाली उत्पादरोपरान्त क्षति व्यवस्थापन, भण्डारण तथा प्रशोधन सम्बन्धी प्राविधिक सेवा	पोष्टहार्मेट व्यवस्थापन शाखा
१२	कृषि यन्त्र औजानर तथा फर्म मेसिनेरी सम्बन्धी प्राविधिक सेवा	कृषि यन्त्रीकरण शाखा
१३	कृषि प्रविधिहरूको विस्तार र प्रसार प्रसार तथा सम्बन्धीत निकायहरूसँग समन्वय	कृषि सूचना तथा संचार शाखा
१४	वार्षिक प्रगती प्रतिवेदन तथा अन्य प्राविधिक प्रकाशनहरू वितरण	योजना, कार्यक्रम तथा अनुगमन शाखा
१५	प्रशासनिक जानकारी एवं अन्य सेवा	प्रशासन शाखा

७. सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी

क्र.सं	शाखा	जिम्मेवार अधिकारी
१	प्रशासन शाखा	कृष्ण प्रसाद शर्मा
२	योजना, कार्यक्रम तथा अनुगमन शाखा	भिमनाथ शर्मा
३	बाली संरक्षण तथा व्यवसायिक कीट विकास शाखा	कामना अधिकारी
४	कृषि सूचना तथा संचार शाखा	कामना अधिकारी
५	बागवानी विकास शाखा	सुनैना बराली
६	कृषि यन्त्रीकरण शाखा	भिमनाथ शर्मा

१८८
कृषि प्रसार अधिकारी

४
विशेष बाली संरक्षण अधिकृत

२४८
योग नारायण देवकोटा
एमाव

७	पोषणार्थी व्यवस्थापन शाखा	लेपन्दहो, नेपाल	कामना अधिकारी
८	बजार विकास, आर्थिक विक्षेपण तथा तथ्याङ्क शाखा		भ्रमनाथ शर्मा
९	बाली विकास तथा माटो व्यवस्थापन शाखा		कामना अधिकारी

८. सेवा प्राप्त गर्ने लाग्ने दस्तुर र अवधि

कृषि विकास निर्देशनालयबाट उपलब्ध हुने सुविधामा कुनै दस्तुर लाग्दैन र तुरुन्त उपलब्ध हुनेछ ।

९. निर्णय प्रकृया र अधिकार

सेवाको लागि कार्यालयमा सम्पर्क गर्ने वा निवेदन पेश गर्ने । प्राविधिक जानकारी तुरुन्त सम्बन्धित शाखा वा कर्मचारीबाट गरी लिन सकिनेछ ।

१०. निर्णय उपर उचुरी सुन्ने अधिकारी: कृषि विकास निर्देशनालयको प्रमुख श्री याम नारायण देवकोटा

११. सम्पादन गरेको कामको विवरण:

क्र.सं	सम्पादन भएका कामको विवरण	अवस्था
१	प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान कार्यक्रम	कार्य सम्पन्न भइसकेको
२	प्राङ्गणिक मल उत्पादन तथा उपयोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	कार्य सम्पन्न भइसकेको
३	कृषि उपजको प्रशोधन तथा उद्योग स्थापना कार्यक्रम	कार्य सम्पन्न भइसकेको
४	आरन व्यवस्थापन कार्यक्रम	कार्य सम्पन्न भइसकेको
५	प्रोटेक्टेड हर्टिकल्चर प्रवर्द्धन कार्यक्रम	कार्य सम्पन्न भइसकेको
६	चोमासिक बुलेटिन तथा अन्य प्रकाशन	प्रकाशन भइसकेको
७	सलह किराबारे जानकारी तथा आकस्मिक बाली संरक्षण कार्यक्रम	प्रकाशन भइसकेको

२
निर्देशनालय
याम नारायण देवकोटा
प्रमुख

४/८/१
कृषि प्रसार अधिकारी

गरिध बाली संरक्षण आधिकारी

१२. सुचना अधिकारी, सहायक सुचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

सुचना अधिकारी
कामना अधिकारी
वरीष बाली संरक्षण अधिकृत
९८४६२००७०५

सहायक सुचना अधिकृत
अनिल कुमार कानु बनिया
कृषि प्रसार अधिकृत
९८६४४४२५४७

कार्यालय प्रमुख
याम नारायण देवकोटा
प्रमुख
९८५७०७५०४०

१३. ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची

- प्रोटेक्टेड हार्टिकल्चर प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधी २०७६
- च्याउ ग्राम स्थापना कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्याविधी २०७६
- कृषि उपजका लागि ग्रेडिङ, प्याकेजिङ र लेबिलिंगमा अनुदान सहयोग कार्यविधी, २०७६
- विउ वैक स्थापना तथा सुधार कार्यक्रम संचालन कार्यविधी, २०७६
- खाद्यालय घर स्थापना तथा सुधार कार्यक्रम संचालन कार्यविधी, २०७६
- प्राङ्गारिक मल उत्पादन उपयोग कार्यक्रम संचालन कार्यविधी, २०७६
- जैविक तथा बानस्पतिक विषादी उत्पादन उपयोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन कार्यविधी, २०७६
- कस्टम हायरिङ स्थापना तथा संचालन कार्यविधी, २०७६
- आरन व्यवस्थापन सहयोग कार्यक्रम कार्यविधी, २०७६
- प्राङ्गारिक कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन कार्यविध, २०७६
- कृषि वस्तुको प्रशोधन उद्योग स्थापना तथा सुधार कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७६
- कृषि तथा पशु विषय अध्ययन गरेका यूवमहरूको उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधी, २०७६
- स्थानिय तह र सहकारीको सहकार्यमा चकलाबन्दी सहितको नमुना फर्म स्थापना कार्यक्रम संचालन कार्यविधी, २०७६
- प्राङ्गारिक मलमा अनुदान कार्यक्रम संचालन कार्यविधी, २०७६

११८/३
कृषि प्रसार अधिकृत

विरिष गली संरक्षण अधिकृत

गुरुभाई
याम नारायण देवकोटा
प्रमुख

- आयमुलक कृषि वन प्रवद्धन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधी, २०७६
- प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान सहयोग कार्यक्रम कार्यविधी, २०७६

१४. आमदानी, खर्च तथा आर्थिक कारीबार सम्बन्धी विवरण:

कुल वार्षिक विनियोजित बजेट: २९,७३९,६०००।—

कुल खर्च रकम: ४०३१९,१००।—

१५. अधिल्लो आ.व मा संचालन भएका कार्यक्रमहरू:

- मौरी विकास कार्यक्रम
- च्याउको विउ उत्पादन कार्यक्रम
- प्राविधिकधारका विद्यालयलाई सहयोग कार्यक्रम
- पुष्प विकास कार्यक्रम
- बहुउपयोगी चिउरी, कल्की तथा निमको विरुद्ध रीपण कार्यक्रम
- गोब्रे च्याउको कम्पोष्ट बनाउनको लागि यन्त्रमा सहयोग कार्यक्रम

१६. कृषि विकास निर्देशनालयको वेभसाइट doad.p5.gov.np रहेको छ। साथै Directorate of agriculture development नामक facebook page समेत रहेको छ।

१७. संचालन भएका कार्यक्रमहरू र प्रगति विवरण:

क्र.सं	क्रियाकलापको नाम	ईकाई	लक्ष्य	प्रगती	सम्पादन गरेको क्रियाकलाप
१	कार्यालयमा सामाग्री (सवारी, कम्प्यूटर आदि खरिद)				१ चारपाँग्रे सवारी, २ मोटरसाइकल ३ स्कुटर लगायत अन्य सामाग्री खरिद
२	प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान सहयोग (कृषि विकास कार्यक्रम)	पटक	१	१	५ बटा सहकारीलाई प्रोत्साहन अनुदान प्रदान
३	आक्षिमक बाली संरक्षण कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	पटक	२	२	केराको सिगाटोका रोग, मैकैमा अ.फौ.की, सलहकीरा लगायत अन्य कीरा व्यवस्थापन

H.S.
कृषि प्रसार अधिकृत

[Signature]
वरिष्ठ बाली संरक्षण अधिकृत

[Signature]
राजन नारायण देवकोटा
प्रमुख

४	प्राङ्गारिक मल उत्पादन तथा उपयोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	पटक	१	गोष्ठी, नेपाल	श्री नवज्वौती कृषि फर्म, बर्दिया भर्मिकम्पोट उत्पादनमा सहयोग
५	प्रकाशन				वार्षिक प्रगति तथा तथ्याङ्क पुस्तिका, चौमासिक बुलेटिन, स्थानीय तहका कृषि कर्मचारीको विवरण लगायत अन्य पुस्तिका प्रकाशन
६	जलबायू परिवर्तनप्रभाव सम्बन्धी अन्तरक्रिया गोष्ठी	पटक	१	१	बुटवलमा गोष्ठी सञ्चालन भएको
७	जैविक विविधता संरक्षण सम्बन्धी अन्तरक्रिया गोष्ठी	पटक	१	१	पाल्पामा गोष्ठी सञ्चालन भएको
८	कृषि मेला महोत्सव सञ्चालन	पटक	१	१	प्रदेश स्थापनाको अवसरमा दाङमा आयोजित प्रदेश एकस्पोमा कृषि प्रविधि प्रदर्शन
९	दिवस/सप्ताह/समारोहमा सहभागिता तथा सञ्चालनमा सहयोग कार्यक्रम	पटक	१	१	विश्व खाद्य दिवस, संविधान दिवस र धान दिवस आयोजना
१०	आरन व्यवस्थापन सहयोग	पटक	१	१	आरन व्यवस्थापन सहयोग
११	कृषिजन्य वस्तुहरूको प्रशोधन उथोग स्थापना तथा सुधार कार्यक्रम	पटक	१	१	सबल च्याउ कृषक समुहलाई अनुदान सहयोग प्रदान

११४
कृषि प्रसार अधिकारी

गरिज गल्ली सरदारण आयोजना

गरिज गल्ली सरदारण आयोजना
गरिज गल्ली सरदारण आयोजना

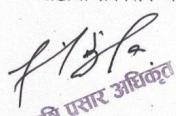
१२	प्रोटेक्टेड हर्टिकल्चर प्रवर्द्धन कार्यक्रम	पटक	१	११६३, नेपाल १० वटा प्लास्टिक टनेल निर्माणमा सहयोग
----	---	-----	---	--

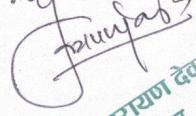
निर्देशनालयबाट संचालित लक्ष्य नतोकिएका मुख्य कृयाकलायहरु :

- कृषिसँग सम्बन्धित विभिन्न तथ्याङ्क संकलन तथा अध्यावधिक गरिएको।
- कार्यविधिहरुको मस्यौदा तयारी गरिएको।
- मौरी, च्याउ तथा फलफुलको श्रोत केन्द्रहरुको तथ्यांक अध्यावधिक गरिएको।
- स्थानीय तहहरुसंग अन्तर्कृया कार्यक्रमहरु गरिएको।
- MIS मार्फत दैनिक प्रराति reporting गरिएको।
- CIMMYT संग सहकार्यमा प्रदेश नं ५ का बाली सरक्षण संग सम्बन्धी सरोकारवालाहरुलाई FAW को TOT तालिम प्रदान गरिएको।
- कृषि एम्बुलेस सञ्चालन: कोभिड-१९ का कारण कृषि उपजहरुको बजारिकरणमा देखिएको समस्या समाधान गर्न सबै जिल्लामा कृषि एम्बुलेस सञ्चालन गरी ४४८.६ टन मल, १९२६.४ टन खाद्यान्न र बीउ, ७९० टन तरकारी र फलफूल लगायत अन्य कृषि जन्य सामाग्री बजारी कारणमा सहयोग गरिएको।

१८. सूचना माग र सूचना प्रदान गरिएको सम्बन्धी विवरण: लिखित रूपमा कुनै सूचना माग नभएको तर मौखिक रूपमा टर्लिफोन र व्यक्तिगत सम्पर्कबाट अनुदान सम्बन्धी तथा कृषि उपजहरु तथा सम्बन्धी माग भए बमेजिमकम सूचना निरन्तर प्रदान गरिदै रहेको।

१९. यस निर्देशनालयको अनुदान सम्बन्धी सूचनाहरु मातहातका कृषि ज्ञान केन्द्रहरु तथा स्थानिय तहको सूचना पाँटीमा प्रकाशन गरिदै गरेको।

कृषि प्रसार अधिकारी

गरिएका गाली सरक्षण अधिकारी

ज्याल बारायन देवकोटा